

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Stogom rastu male stvari, a neolog sva pokryti.“ Narodna poslovica.

Oglas, pripisana itd. dakako i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novici za predbrojbu, oglase itd. šalju se neposredno ili poželjivom posred. Medicinska u Benu, na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Ko liš na vrijeme ne primi čekaj se na javni odgovor u odgovornom pismu, za koji se od plaća poštarina, ako se izdaje napisi: „Reklamacija“.

Čekovnog računa br. 847849.

Telefon tiskare broj 38.

Iskazi svakog četvrtika o pešaci.

Netakani dopisi se ne vraćaju epodpisani se dakako, a neofrankirani ne prijaju. Predplaća za poštomom stoji 10 K u obće, na godinu ili K 5 za objekte, a na godinu ili K 3 - odn. K 250 na pol godine. Izvan carevine više poštarina. Plaća i utičaje se u Pall.

Pojedini broj stoji 10 h, zaostali 20 h, kolu u Poli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari J. Krmpotić i dr. (Via Sissano), kako neka se nazivaju sva pisma i predplaće.

Odgovorni urednik i izdavalac Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Poli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chiozza 12)

Istarski sabor.

U Kopru, 22. oktobra 1904.

IX. sjednica.

(Nastavak)

2.) Sadašnji seoski glavari u Valunu Ivan Krivičić bio je natrag tri godine utjerao nešto novaca na račun one porezne občine, a da za to občinsko upraviteljstvo u Cresu — kako se pred svjedocima odao onaj načelnik — nije ništa znalo. Sada je Krivičić u rukuh suda, tužen radi zloporabe uređovane vlasti, a načelnik radi rek bi na tomu, da se stvar zabašuri.

3.) Za načelnikovanja kramara Keršića u Cresu bila je iz blagajne lubeničke porezne občine predumijeljena stanovitva svoja onim seoskom glavaru J. Kuljanić za izvedenje neke cestovne radnje i za troškove neke pravde zapodjenute protiv mjestnoj občini Cresu. Nakon više godina pozvan, da položi račun o predumijeljenom novcu, Kuljanić ga nije mogao položiti. Na mjesto računa položio je občini za zadužicu glasaču, ako smo točno obaviješteni, na 247 for., od kojih je do danas povratio od prilike jednu polovicu. U pitan sadašnji načelnik, što li je od preostalog Kuljanićevog duga, odvrati, da Kuljanić ne duguje poreznoj občini Lubenica ništa, dapače da ima pravo tražiti nešto od one porezne občine u naslov izvanrednih poslova za istu opravljanih.

Novac občinski, trudno je stečeni novac pučkih žuljeva. Razbacivati ga, grieh je; sličiti s njime političkih privrženika darivajući ga pučkim pijavicam; zločinstvo je. Pitamo s toga:

a) Hoće li zemaljski Odbor — mimoljav današnje občinsko upraviteljstvo u Cresu, jerbu u stvari zainteresovano — provesti nepristrani iztrag, makar putem javnih seoskih saborova u Valunu i Lubenicam, da ustanovi jeda li su one porezne občine na pogibelj; da izgube ono pučkih novca?

b) Hoće li zemaljski Odbor, u slučaju uspostavljenih pogibelji, ovlastiti jednu ili drugu osobu nesumnjiva poštenja iz Valuna, odnosno iz Lubenica, da poduzmu srodne bilo upravne bilo sudbene korake na ime i u zaštitu imovine svojih poreznih občina, toli proti napomenutim posebnikom kolu, ustreba li, proti občinskom upraviteljstvu u Cresu, koje je odgovorno za povjerenja joj upravu podredjenih poreznih občina?

c) Je li zemaljski Odbor voljan da naknadno, prema onomu što se bude izpostavilo upitnom iztragom, potegne tu izragu i na ostale porezne občine u mjestnoj občini Cresu?

Kopar, 20. listopada 1904.

(Sliede podpisil)

Nastavak rasprave o školskih osnovah.

Kod podrobne rasprave govori izvještatelj Bennati proti predlogom zastupnika Spinčića.

Kod § 23. osnove, reče zast. Mandić: „Visoki sabore! K § 23. odnosno članka I. ove zakonske osnove stavljam ime svoje i svojih drugova izpravak, alično dodatak i to u prvom stavci tog

§-a, koji govori o povišici plaće novim mjestima pokrajine, za koje se drži, da je u njima život skuplji i da mora radi toga biti u istima bolje nagradjen za svoje djelovanje.

Ja stavljam dodatak, da se k mjestima u kojima bi se prema ovoj zakonskoj osnovi imala povisiti plaća učiteljima sa 100 K; dođa još sliedeći mjestu u voloskom kotaru: Rukavac, Veprinac i Poljane. Ta mjesta nesamo što su blizu gradu Rieči, nego su još bliže lječlistu Opatiji i Voloskom. Komu su poznati ta mošnji odnošaji, znati će, da je život tamo skuplji nego li gdje u pokrajini, a osim toga jer su u blizini spomenuta mjesta, moraju se tamošnji učitelji bolje odijavati i više trošiti na svadanje svoje potrebe. Radi toga stavljam k ovoj stavci § 23. sliedeći dodatak:

„Visoki sabor neka izvoli zaključiti, da se k § 23. ove zakonske osnove doda ondje, gdje se govori o mjestima, u kojima će učitelji uživati povisak od 100 K, također ova mjesta; Rukavac, Veprinac i Poljane.“

K zadnjoj stavci §-a 23. staviti ću također ispravak. Tamo se govori naime o plaći privremenih učitelja bez izpita usposobljenja, da bi oni naime imali zivati plaću za 20% manju, nego što ju imaju definitivni učitelji u istom mjestu. Vama je, gospodo, stalno poznato, da je pučko učiteljstvo u opće siromašno. Osobito naši kandidati jesu većinom siromašni tako, da bi se ih malo izkolalo kak nebi imali podpore bilo od države ili pokrajine bilo od kojeg dobrotvornog društva.

Mladić takav svrši uz najveći napor i u siromaštvu učiteljstva te stupi u javni život kao privremeni učitelj. Poleg predloga školskog odbora uživao bi taj biedni učitelj 20% manje plaće nego li njegov kolega sa ispitom usposobljenja. Početnik je svaki učitelj siromašan; tu mu treba dostatne podpore, da uzmogne valjano raditi na uzgojnom polju. Ciela osnova kano da ide za tim, da se stanje učitelja poboljša, dočim bi se spomenutom stavkom stanje navedenih učitelja imalo pohjšati. To nebi bilo pravedito i radi toga stavljam sliedeći izpravak:

„Visoki sabor neka izvoli zaključiti, Zadaći odlstavak §-23. koji govori o plaćama privremenih učitelja i učitelja bez izpita usposobljenja neka posve otpade i ostane kao do sada.“ (Govornik ponesse sam oba izpravka napisana predsjedniku).

Predsjednik izjavi, da predloge zast. Mandića ne može dati u raspravu radijučer navedenog razloga. Zast. Mandić: „Vaše postupanje je nezakonito, gospodine predsjedniče! Ja imam na temelju § 33 i § 41. sadorskih pravilnika pravo u svako doba staviti posebni predlog ili predlog k predmetu, koji se nalazi u raspravi.“ Ja sam stavio na temelju tih §-a dva izpravka, koje Vi morate uzeti u raspravu, jer nije nigdje, uzakonjeno, da hrvatski jezik nije raspravni jezik sabora. Radi toga zahtjevam, da moje predloge uzmete u raspravu te provjedujem u protivnom slučaju proti Vašem nezakonitom i nasilnom postupanju!

Predsjednik prelazi preko toga, te udaje reč: Zast. dr. M. Trinajstiću: Visoki sabore! Vidim u 3. stavci § 23. da su ubrojani Opatija i Lovran u mjesta, gdje će učitelji dobivati 100 kruna više. Mislim, da bi se ovamo moralo ubrojiti i Volosko. (Isto opetuje talijanski).

Zatim se prešlo na glasovanje, te je većina zabcila predloge Spinčića i izpravke njegovih drugova, prihvativ predloge školskog odbora.

Osnova je prihvaćena u II. i III. čitanju po većini.

Zalim se prešlo na raspravu osnove o uredjenju učit. mirovine. Izvještuje zast. Bennati.

Kod § 2. osnove reče zast. Laginaja: Visoki sabore!

Poznat mi je, iz učiteljskih krugova sliedeći slučaj:

Jedan učitelj, koji je služio kroz 25 ili 36 godina na raznim skolama, i to na školama talijanskim naukovnim jezikom; učitelj, koji je imao u lih 25 god. raznih pohvala od strane svojih predpostavljenih i koji u to vrijeme nikada nije bio disciplinarno proganjen niti radi i najmanje stvar, jednog liepog dana dobio je dekret da je umirovljen. Čovjek imao je po približno 57 god., bio je posve zdrav, te se čudio, otkuda to dolazi, da bude on umirovljen, pak baš na skoli, na kojoj bi trebalo dva put toliko učiteljskih sila, koliko ih je bilo. Dekret o umirovljenju položio se na ovaj § zakona, pak je čovjek taj pitao, što bi moglo biti uzrokom umirovljenju. Starost nemože biti, jer neima nego 57 godina; teško fizično ili duševno poishanjkanje ne može biti, jer taj čovjek nije bio nedavno pregledan po liečniku, a bio je inače potpuno zdrav i morao ga takovim smatrati i školski nadzornik. I tako nije on mogao naći razloga, zašto je umirovljen prije dobe i na veliku štetu svoje obitelji. Nota bene, taj je čovjek za malo mjeseci, što je bio prije postavljen u miru, izgubio znamenitu svotu, jer poleg račun, koji se je do sada o tom pitanju rabio, falilo mu je neko kratko vrijeme, da dobi veći iznos mirovine. Nije bilo dakle druge nego pitati, da oblast kaže čovjeku, zašto je umirovljen. Na njegovu prihtzbu, kako je običaj, jer više oblasti riečku daju krivo ništa, mislim reći administrativne oblasti — nije dobio povoljnog rješnje, te je išao do vrhovnog upravnog sudišta. Dokazujuć svjedocima liečnika, da je zdrav, dokazujuć s uredovnim spisima, koji su predležali, da nije nikada bilo nijedne disciplinarne iztrage proti njemu, dokazivao je, da nema razloga njegovom umirovljenju prije dobe i proti njegovoj volji. Vrhovno je upravno sudište odgovorilo, da nisu samo oni razlozi za umirovljenje zakoniti, koje je on naveo, nego da zakon kaže, da može biti učitelj umirovljen i radi drugih okolnosti, koje je vriedno uzeti u obzir. Po smislu zakona moralo bi se uzeti, da se ona rečnica: „radi drugih“ odnosi samo na one okolnosti, koje bi učitelj sam naveo kao okolnosti, radi kojih bi bilo pravo, da ga javna oblast postavi u mir. To mogu biti okolnosti obiteljske. Recimo, čovjek

uda kćer, pa ona ide stanovati daleko od mjesta, gdje otac službuje. Kći je dobro udata, pa netreba on više služiti, a recimo jedinica mu je, pa bi rado provešti stare dane uz nju itd., to bi bio slučaj, gdje bi oblast mogla uzeti obzir, te ga staviti u mir radi tih posebnih okolnosti.

Ali u navedenom prije slučaju predstoji absolutna i nedopustiva samovolja. Ono umirovljenje o kom sam govorio, dogodilo se poslije prvog i jedinog službenog pohoda od strane školskog nadzornika, koji je kratko vrijeme prije bio imenovan na to mjesto.

Bilo da je taj čovjek zlo informiran, bilo da se je prenaglio u prvom službenom pohodu, svakako je to čin, koji se ima smatrati samovoljnim, a budući da u ustavnoj državi i učitelj i svaki drugi javni službenik ima pravo znati, zašto bude prikrativ u svojem pravu i zašto bude prije vremena postavljen u mir, premda zdrav, premda neispitan od strane liečnika, budući da ima svako pravo to znati, da se može temeljito eventualno pritužiti višim oblastima, trebalo bi ovdje določiti rieči: „koje naime okolnosti imadu biti naznačene u odluci o umirovljenju.“

(Govornik opetuje isto talijanski).

Većina prihvatila taj § bez izpravka. Nadalje prihvaćeni su uz neznatne promjene svi paragrafi do 27. bez rasprave. Kod § 27. reče

Zast. Mandić: Visoki sabore! Onomadnim zaključkom oduzele ste Vi od većine pravo udaje učiteljicima, te ste ih tim znatno u njihovom dosadanjem pravu prikratili i ne ima dvojbe, da će onim zaključkom velika većina učitelja biti nezadovoljna.

Sada se pak ovim § ide za tim, da bi se jednako odujmjerivao prinos mirovinske pristojbe za učitelja kano i za učitelje, da naime i učiteljice jednako doprinose u mirovinsku zakladu kano i učitelji. To nije pravedito. Učiteljice ne može imati djece, neima dakle potomaka, skrbiti se ima sama za sebe i ne ostavlja nikoga za sobom, dočim učitelj obično ostavi ili udovicu ili djecu, za koju valja da se brine mirovinska zaklada. Nije dakle pravedito, da doprinajaju jednako u tu zakladu učiteljske kano i učitelji. Radi toga stavljam k ovom §-u izpravak, da doprinajaa učiteljica za svaku sliedeću godinu mjesto 4 samo 2%, a za punih 5 godina mjesto 10 samo 8%.

Prihvaćeni su za tim svi dalnji §§ osnove bez rasprave i sva osnova u II. čitanju.

Proti patvaranju ulja.

Zast. Davanzo obrazlaže svoj predlog, kojim potvrdjuje vladu, da štiti protivod maslinovog ulja proti patvaranju i da uporabi proti patvoracem najstrože mjere.

K predmetu reče zast. Mandić: Vrlo mi je drago konstatare, da se nalazimo i ovaj put na istom stanovištu sa predgovornikom u čisto gospodarskom pitanju, a nadam se, da ćemo se i u buduće bez razlike političke hoje, naći uvijek složni kod rača na zaštitu gospodarskih interesa naše pokrajine.

Poštovani Davanzo stavio je predlog, kojim se poziva c. kr. vlada, da stanje na

put umjetnom proizvodnjom ulja, ili patvaranju maslinovog ulja. Izjavljujem odmah, da ćemo mi vrlo rado glasovati za njegov predlog, jer je od obćenite koristi za naš poljodjelski stalež pokrajine. Glasovali ćemo zanj tim radje, jer nas je podatecima, koje je netom naveo, osvjeđeno, kako se zlorabi proizvod umjetnog ulja na stetu domaćeg proizvoda maslinovog ulja. Obrazlažući svoj predlog rekao je, da smo mi više puta bili žrtvom trgovačkih ugovora izmedju naše monarhije i koje tudje države. To je žalibože istina, jer mi ne samo, da smo često doprinášali materijalnih žrtava, već takodjer i narodno-političkih. Naša monarhija, kad sklapa trgovačke ugovore s tudjim državama, zanemaruje često nesamo materijalne prohibitke svojih podanika, već dapače i moralne i političke.

Pozvao se je nadalje predgovornik i na to, da je u privremenom ugovoru nedavno sklopljenom izmedju Austro-Ugarske i Italije udatarena niža carina na uvoz talijanskog ulja, te se on punim pravom boji, da će poplaviti tudje ulje našu monarhiju na stetu domaćeg maslinovog ulja. On se doduše nada, da će vlada na drugi način odštetiti proizvođače maslinovog ulja, ali tu nada, gospodine predgovorniče, jako je varava, jer Austrija riedko kad odštete svoje podanike za žrtve, koje na njezinu korist doprinose.

Cesarska je vlada doduše sankcionirala zakon proti patvarenju ulja, ali ona zna, da se ulje u veliko patvara, njoj su stalno poznati podatci netom navedeni, u ona ipak ništa nepoduzimlje, niti će u tom obziru što učiniti, jer njoj je većma do toga, da se bogato okoriste veliki kapitalisti i upropastitelji narodah.

Mi nemamo nikakve nade, da će vlada stati na rep onim, koji u velike patvaraju ulje. No recimo, kad bi ona proti njim upotriebila postojeće zakone, tim ne bi bilo dostatno učinjeno za domaći proizvod ulja. Držim naime, da je naša sveta dužnost da pozovemo vladu, da pruži domaćem proizvodu maslinovog ulja odštetu time, da im dade pomoć a da uzmognu uzdržati konkurenciju proti tudjincem. Vlada bi morala dati — kao što daje u Dalmaciji — pojedince podpore, da uzmognu domaće maslinovo ulje lako usavršiti, pa će ono moći konkurirati s tudjim uljem. Dok toga ne bude, naše ulje ne će imati dovoljno prodaje i ono ne će moći konkurirati s tudjim, pak će se provadjati umjetno ulje i nadalje kano i do sada.

Radi toga stavio bi k predlogu zast. Davanzo dodatak, da se osim toga, što se ima pozvati vladu, da strogo pazi na provadjanje zakona proti patvaranju ulja, neka se ju pozove da kod sklopanja definitivnog ugovora s Italijom i kod budućih sklopanja trgovačkih ugovora s drugim državama, strogo pazi na to, da zaštiti domaći proizvod maslinovog ulja. Taj moj dodatak glasi: „Visoki sabor neka izvoli zaključiti: Poziva se e. kr. vlada, da povodom definitivnog sklopljenja trgovačkog ugovora sa Italijom i prigodom obnove trgovačkih ugovora sa drugim državama, u kojima je jaka produkcija maslinovog ulja, uzme u zaštitu domaći proizvod maslinovog ulja pred tudjom konkurencijom. Predsjednik se ne obazuje na ovaj dodatak.

Predlog zast. Davanzo primljen je skoro jednoglasno.

Sukob izmedju zast. Laginja, predsjednika i Campitelli-a.

Pošto bijaše iscrpljen dnevni red, predsjednik hoće da dignue sjednicu i priobći dnevni red za buduću. Zast. Laginja upita ga na to zašto ne stavi na dnevni red vladin predlog o prenosu tribunala iz Rovinja u Pulu i o ustrojenju kot. suda u Dolini; nadalje pita predsjednika hoće li u zapisnike dviju posljednjih sjednica dati ubilježiti, da bijahu uputi i predložiti manjine stavljeni u hrvatskom jeziku, a pročítani u talijanskom prevodu.

Predsjednik mu odgovori, da vladinog predloga nemože staviti na dnevni red dok ga nedobije od odnosno odbora; glede drugog upita, reče, da će doći ono u zapisnik, što je pravilnikom propisano. (Zast. Spinčić prosvjeduje odlučno proti toj tvrdnji, te ga predsjednik opominje, da nema rieči.)

On se pozove na sabor, da li se ima zadovoljiti želji zast. Laginja, a većina izjavi se niečno.

Zast. Campitelli prosvjeduje proti upitanju zast. Laginja u rovinjske poslove. Zast. Laginja odvraća mu oštro, da su oni danas jednaki, da imaju isto pravo govoriti bilo o kojem gradu Istre i da si on neda propisivati o tom, što mu je govoriti ili predložiti. Za tog sukoba dignue predsjednik naglo sjednicu i ureče buduću za ulorak.

X. sjednica.

25. oktobra 1904.

Prisutni: predsjednik Rizzi, vlad. zastupnik A. Fabiani, 28. zastupnika. Galerija dobro posjećena.

Namjestnik u saboru.

Predsjednik otvori sjednicu u 10 sati prije podne. Predstavi saboru novoimenovanog namjestnika kneza Hohenlohe izraziv svoje zadovoljstvo, što ga može pozdraviti u ime sabora, koji nazire u njegovom današnjem posjetu dobar znak, da će se on zanimati za poslove naše pokrajine.

Knez Hohenlohe reče zatim talijanski, da je smatrao svojom dužnošću doći čim prije u sabor, da uzmogne zastupstvo zemlje osobno pozdraviti i zahalliti im, da bude njihov rad čim plodonosniji. Moli zastupstvo da smatra njegov posjet kao dokaz visokog poštovanja i zanimanja za sve poslove, koji se njega uču. Prijazne rieči g. predsjednika na njega upravljene, za koje mu se živo zahvaljuje, biti će mu uvijek poticalom, da ustraje u suradnji zastupnika na obćenito dobro.

Slovenski pročita namjestnik sliedeći nagovor:

Visoki sabore! (Na galeriji vučenje nogama i glas: Non occorre scavo!) Od Njegovog Velikanstva, našeg presvjetlog cesara imenovan namjestnikom Trsta i Primorja počaštujem se pozdraviti visoki ovaj zbor i izraziti želju, neka bi njegovog djelovanje bilo u svakom obziru uspješno. Siguran sam, da ne će državna uprava pokrojenje nikada zapustiti zakone, nego da će svatko naći pravo, koje mu ide, ne gledeci na stalež, vjeru ni narodnost, po načelu: jednako pravo za sve! (Na strani sab. manjine: Živio!)

Zatim nastavi talijanski istaknuv kako čekuju sabor razni važni poslovi, da ih razpravi. On je stalan — reče — da će se svi s njim složiti u tome, da ima ljudski rod u siromaštvu i biedi tako velika neprijatelj, da ne može trošiti svojih sila u nepodnoj borbi jedan proti drugomu. Samo iskrena sloga može suprotstaviti uspješnu ustrajnost proti zajedničkom neprijatelju. Zaključa svecanim obećanjem, da će uvijek uložiti sve svoje sile na korist vrlo krasne pokrajine i svega njezinog stanovništva.

Za čitanja slovenskog nagovora namjestnikova počeli su drsati nogama na galeriji, ali se brzo umiriše na znak strane saborske većine. Ipak se je još čuo glasani povik: Non occorre scavo!

Predsjednik se zahvali namjestniku na prijaznih riečih.

Ispravak zapisnika.

Pošto je tajnik pročítao posljednja dva zapisnika, prijaví se za rieč zast. Laginja, koji reče hrvatski:

Visoki sabore! (Buka na galeriji.) Zapisniku od VIII. sjednice i to: točki gdje se govori, da je g. predsjednik izjavio, da rezoluciju ili predlog na rezoluciju, postavljenu od mene na ime poštovanog zast. Spinčića ne može uzeti u razpravu, pošto nije imao vremena, da ga dade prevesti a pošto je sastavljen u jeziku, koji nije raspravni jezik sabora — proti toj točki moram prosvjeduovati i to: s razloga, jer kad se bude tako i nadalje postupalo

onda zemaljski parlament ne će više biti parlament, nego jedna pismena procedura i to samo u jednom jeziku, koji je u volji većine saborske. Tim se postavlja ograničenje zastupnicima, koji su u saboru u manjini, ali koji doista predpostavljaju veći dio ove pokrajine.

Zatim opetuje govornik svoj izpravak talijanski.

Za hrvatskog govora stali su na galeriji kasljati i drsati nogama dok ih ne opomenuše članovi većine, davši im znak rukom.

Zast. Bennati prigovara predgovorniku uz odobranje galerije. Isto čini i zast. Campitelli. Obćinstvo na galeriji upliče se u razpravu smijuč se glasno na što pozvoni predsjednik i opomenu obćinstvo.

Predsjednik odgovara zast. Laginji pozivom na svoje dosadašnje izjave. On se drži obćitajnog prava, koje tvori zakon, od kojega nemože odstupiti, opravdava svoj postupak i tim, što saborski pravilnik predviđa samo one predloge, koji bijahu stavljeni redovito saboru do znanja. Inače bi se moralo vratiti u zapisnik i predloge sastavljene ludo i u kinezkom jeziku. (Odobranje i smijeh kod većine, prosvjed kod manjine.)

Zast. Andrijić reče k zapisniku: Svi uvjeti, koje sam imao čast staviti bilo na e. kr. vladu, bilo na zemaljski odbor, bili su podnešeni jedino u hrvatskom jeziku. Naprotiv bili su pročítani jedino talijanski. O toj bitnoj okolnosti (Buka na galeriji) nema ni spomena u prečitanim zapisnicima. Molim dakle g. predsjednika, da izvoli tu okolnost napose iztači u zapisniku današnje sjednice.

Zast. Mandić reče k zapisniku:

Visoki sabore! (Buka na galeriji. Predsjednik zvoni.) Ja sam stavio u zadnjoj sjednici 3 predloga, dva (buka na galeriji) braje. Predsjednik opominje galeriju.) Predloga sam stavio kod odnosnih školskih osnova; pak sam dotične, sam vlastoručeno predao g. predsjedniku. (Na galeriji izlaze neki s velikom bukom. Govornik za to vrieme čeka.) Stavio sam treći predlog kod predloga post. zast. Davanza proti patvarenju ulja (opet buka na galeriji). Predsjednik zvoni), te sam njegov predlog podupro. I taj sam svoj predlog predao vlastoručno g. predsjedniku. O svim pak tim predlozima nema ni spomena u zapisniku IX. sjednice, nego se samo kaže, da je govorio zast. Mandić ili zast. Ma n d i ć izručuje predsjedniku predlog, koga ovaj nije mogao staviti u razpravu. Pozivam se na citirani već § 41. pravilnika, te zahtjevam, da dodju moji predlozi u zapisnik današnje sjednice onako, kako sam ih stavio.

(Predsjednik ovjerovljuje zapisnike).

Eto, g. namjesniče, tako se u Istri gaji zakon.

Poziv na svečanost odkrića spomenika u Pulu.

Odbor za podignuće spomenika blagopokojnoj carici i kraljici Jelisavi u Pulu, pozivlje sabor na svečanost odkrića spomenika buduće nedjelje.

Odgovor na interpelaciju.

Priješnik Cleva odgovara na interpelaciju zast. Kompare u poslu gradnje ceste Černikal — Rakitović, da se zem. odbor bavi ozbiljno pitanjem te gradnje.

Priješnik Tomasi odgovara na interpelaciju zast. Andrijića radi lošeg gospodarstva sa imelkom nekotih poreznih občina Cresa, da će zem. odbor povesti potrebitu izragu.

Zavod za osiguravanje životinja.

Zemaljski odbor predlaže tiskani izvještaj o zavodu, koj bi se imalo ustrojiti za osiguranje životinja u pokrajini.

Na predlog zast. Bartoli-a upućen je taj izvještaj posebnom odnoru od 6 lica, u koji bijahu izabrani zastupnici: Campitelli, Davanzo, Polesini, Sbisa i M. Trišnjatić.

Proširenje zem. bolnice u Pulu.

U ime financijnog odbora izvještuje zast. Belli o proširenju zem. bolnice u Pulu sa ukupnim troškom od 800.000 K.

U glavnoj razpravi reče zast. Laginja najprije hrvatski pak talijanski:

Vis. sabore! Radi se o povećanju bolnice u gradu Pulu, kako smo ono učinili od poštovanog g. izvjesitelja. Kad bi ta bolnica bila, što bi morala biti svaka bolnica, t. j. utjeha siromaha, koji tamo dodju, onda bi mogli reći i opet, da ćemo i tu težku žrtvu doprinjeti za dobro onih, koji trpe kao bolesnici i koji trebaju njegu u bolnici. Ali i tu dodjemo na ono vrzno kolo, bez kojega se u Istri žalibože radi čina sab. većine ne može nikada izaći. Nama je poznato, da u bivšoj obćinskoj, sada provincijalnoj bolnici u Pulu, čovjek koji bi se čulio Hrvatom i Slovencom (Galerija buči. Govornik čeka), pak bi htio, n. pr. stupiti tamo u praksu liječnicu, ne bi dobro izlazio. Koji stupi na ona vrata kao liječnik, mora da zaboravi svoju narodnost i da unutra osim skrajne nužde rabi svoj jezik. U javnoj bolnici u Pulu takovo je stanje, da čovjek Hrvat ili Slovenac, kad mu se približuje zadnji čas, te mu je obratnaci s ovim svijetom, — a znamo, da su stanovnici Istre, osim onih 50—60 židova, svi kršćani — te želi izmiriti se s Bogom, učiniti svoje kršćanske dužnosti, ne nađe svecenika, kod koga bi se mogao ispoviediti u narodnom svom, materinskom jeziku. Taj barbarski odnošaj tako je grozan, da sam po sebi bez daljnje opaske s naše strane opravdava potpuno naše negativno stanoviste prema predlogu zem. odbora, dotično financijnog odbora, koji ovu povećanje predlaže.

Nego, vis. sabore, radi se tu još o drugoj stvari. Mi priznajemo, recimo, tu sposobnost — ne možda krvavu potrebnu, — povećanja pojedinih lokalâ u bolnici, ali ta potreba možda ipak nije tako krvava, tako skrajnja, da bi se danas već moralo odlučiti, da trošimo najmanje 600.000 K za povećanje. Znamo bo, da veliki dio Istre: celi podgradski kotar, pa pazinski, koparski i bužetski ne će pošliati svojih bolesnika u bolnicu u Pulu, nego u Trst, a provincijalna uprava ne može nikako doći do te strogosti, da bi zahtjevala da se bolesnik, koji ima uru ili dvie do Trsta, prevaža u mnogo udaljeniju Pulu. Isto tako kvarnerski otoci i t. zv. Liburnija neće ići s bolesnicima u Pulu, nego oni idu na Rieku, jer vozili bolesnike tako daleko u Pulu ne bi bilo ni kršćanski. Vidimo tako, da samo srednja Istra i posve mali drugi dio može računati na zem. bolnicu u Pulu, pa mislimo, da nije tako krvava potreba, da se već sada poveća bolnica u Pulu (Na galeriji zvižduk. Predsjednik opominje galeriju.) s tako ogromnim troškom, kako nam se predlaže. (Nastavlja tal.)

Za talijanskog govora prekidali su govornika zast. Bartoli i Bennati. Priješnik Cleva nastoji pobiti navode zast. Laginja braniči izvještaj zemaljskog odbora. Pošto su još u kratko govorili o predmetu zast. Campitelli za Laginja proti izvještaju, preporuča Belli osnovu o proširenju bolnice, koju prihvati saborska većina.

Proti patvaranju vina.

U ime agrarnog odbora izvještuje zast. Venier o predlogu zast. Davanza proti patvaranju vina i proti pravljenju drugog vina ili petiota — s predlogom, da se predlog povratí odboru; jer se odbor neslaže sa predlogom glede pravljenja petiota bar za domaću porabu.

Zast. Davanzo reče, da premda ne uvidja pravog razloga za upućenje svoj predloga natrag odboru; ipak će zanj glasovati.

Zast. Campitelli preporuča odborov predlog.

Zatim je prihvaćen jednoglasno odborov predlog.

Tim bijaše iscrpljen dnevni red, dignuta sjednica i urečena buduća za sliedeći dan.

Tokio, 7. prosinca. Za žestoke pucnjeve na Port Arthur mogli su obadnici sa brda od 203 metara vidjeti, kako se je jedna ruska oklopnača u luci nakrenula na stranu i potopila, ali zbog magle ne zna se koja.

Tokio, 7. prosinca. Službeno se javlja, da je u luci Port Arthura potonula „Patada“, a „Retvizan“ da je teško oštećen.

Tokio, 7. prosinca. Javlja se, da su jučer Japanci sa brežuljka Atosaka oštetili ruski krstaš „Bajan“.

Tokio, 7. prosinca. Zapovjednik morske artiljerije pred Port Arthurom javlja, da se dnevno nastavlja bombardovanje ruških ladija u luci. Iz logora obadsne armade javljaju pako, da Rusi nisu mogli uzdržati brežuljak Atosaka, te su ga napustili, a Japanci 6. ov. mj. odmah zaposjeli, kao što još 2 druga humka kod Sikošana. Dozvoljeno je bilo Rusima 5 satno primirje, da ukopaju mrtvace.

Petrograd, 7. prosinca. Saharov javlja: Japanci su jučer sa tri strane sasuli jaku vatru na jednu našu postaju na putu između Sigmjčinina i mjesta Puncičii. Naši su se povukli natrag do defileja. 2 kozaka su ubijena, 3 ranjena, 4 izgubljena. Isto tako je ubijeno 9 konja, a 2 ranjena. Na to su se i Japanci povukli prema Vatinšanu. — U noći od 7. ov. mj. vladao je mir.

Petrograd, 7. prosinca. Kuropatkin javlja: Noćas je dosta jaki odio Japanaca poduzeo navalu na Ljnsipu i Utisanin, ali su sve navale bile odbijene od naše vatre. Mi smo imali 3 ranjena vojnika. Na desnom našem krilu odio dobrovoljnih naših lovaca zasao je japonskoj straži za ledja, te je došlo do borbe na bajuneta. Jedan Japanac je ubijen, 1 ulovljen; a ostali su pobjegli. Mi nismo imali gubitaka.

Franina i Jurina.

Fr. Ča biš rekla Jurino, zašto nisi socijalisti vaik govore kontra gospodi bogatašom, a drže se velade talijanske gospode kako i pijan plota?
 Jur. Tako ča će se držal našega starega kružata, al poderane jakete?
 Fr. Ma onda dillo neodgovara besidam!
 Jur. Nis za to, samo da nekemu rendi!

Sjećajte se „Družbe sv. Cirila i Metoda“ za Istru

Razne primorske vesti.

Mjesto vjeroučitelja. Na c. k. učitelju u Kopru raspisan je natječaj na mjesto vjeroučitelja s talijanskim naukovnim jezikom. Molitelji koji su usposobljeni za predavanje povjesty i zemljopisa ili talijanskog jezika, imali će prednost. Molbe valja predložiti propisanim službenim gutem na c. k. zem. školsko vieće za Istru u Trstu, do 31. decembra o. g.

Otvorena mjesta. Na c. k. kotarskom sudu u Puli otvoreno je mjesto kancelistiše. Molitelji valja, da dokažu među ostalim da su položili dobrim uspjehom pisanicki izpit i da poznaju zemaljske jezike. Molbe treba upravititi predsjedništvu c. k. okružnoga suda u Rovinju do 24. decembra o. g.

Dobava hrane za pokrajinsku bolnicu u Puli.

Tko bi želio davati za pokrajinsku bolnicu u Puli, u godini 1906., meso (govedinnj), mlieko i kruh, naka podnese zemaljskom odboru u Poreču najdulje do 15. decembra svoju ponudu i 200 kruna valdija za svaku vrst.

Za ravnanje neka služi, da će bolnica trebati poprečno svaki dan 60 kilograma govedine, 17 telećine, 178 litara kravjeg mlieka, 120 kilograma kruha.

Ala ljudi, dajte se napred, koji ste kadri odavati jedno ili drugo ili treće, ili makar sve zajedno!

Podružnica družbe sv. Cirila i Metoda u Lazah — Kaldir, opć. Motovun obdržavati će dne 11. prosinca tek. g. u 2½ sata poslie podne, osnovateljinu glavnu skupštinu.

Pozivlje se p. n. gg. članovi podružnice i ostalu p. n. gg. da se toga dana u čim ljepšem broju u Lazama prikažu, te da se na taj način razveseli i odusevi ovaj naš posteni, sa svih strana zapušteni još narod.

Imenovanje. Predsjednikom Tribunala u Rovinju imenovan je presvj. gos. Frane Dukić, dosad zemaljski savjetnik u Trstu. Tršćanskom „Židovičju“ ovo imenovanje nije po volji a po tim i lažnom liberalnim Talijanima Istre. Baš iz tog njihovog nezadovoljstva zaključujemo, da je ovim imenovanjem učinjena jedanput pravica Hrvatima.

Demonstracije za talijansko sveučilište u Kopru. Iz Kopra pišu „Edinosti“, da su talijanski djaci demonstrirali za talijansko sveučilište vičuć ulicama: „Abasso l'Austria!“ (dolje s Austrijom) „Evviva l'Italia!“ (Zvijezla Italija) „Abbasso il governo!“ (dolje s vladom) „Evviva la repubblica!“ (Zivila republika) „Abbasso Koerber!“ (dolje s Kerberom) itd.

Proti demonstrantom nisu postupale ni carske ni mjestne oblasti, što je posve u redu — jer u republici zapovijeda narod!

Umirovljenje i odlikovanje. Ovih dana bio je na vlastitu molbu umirovljen upravitelj c. k. kotarskog poglavarstva u Poreču, namjestnički tajnik g. Fridrik Renner. Tim povodom podjelilo mu je Njeg. Veličanstvo naslov kotarskog poglavara. Čudno nam se čini, što je g. Renner, razmjerno vrlo mlad, zdrav i veoma sposoban činovnik zamolio umirovljenje, do čim trebamo baš u našem Primorju takovih upravnih činovnika.

Neoskrvnjeno Zaeće.

Jučer, četvrtak 8. decembra, slavila se pedeset godišnjica, odkad je sveli Otac, tada „Pijo IX.“ proglosio (8. 12. 1854.), da je katoličkoj crkvi neoskrvnjeno Zaeće blazene. Djevice Marije *dogma*, to jest, jedna od onih temeljnih nauka crkve, o kojih neima dvojbe, nego ju svaki kršćan-katolik ima primiti i držati istinito.

Našoj mladeži prigoda, da čuva dušu i tijelo od grieha bludnoga, spominjuć se Djevice od Lurda, koja se je nevinoj pastirici prikazala sa besjedami: Ja sam neoskrvnjeno zaeće i koja je također od onda dobavila čudesni milosti, potyrdjenih i od svjetovnih liečnika.

Književne vesti.

Puzavcem.

U nakladi tiskare J. Krmpotić i dr. u Puli izašla je pod ovim naslovom rasprava o pravu i porabi glagoljice u našim stranama i Hrvatskoj od njezinoga postanka do danas, preštampana iz Naše Sloge Knjižica obšire 68 tiskanah stranica u 89. Ciena knjižice je 30 para ili 15 novčića. Čisti dobitek namjenjen je Družbi sv. Cirila i Metoda za Istru i Djačkom pripomoćnom društvu u Pazinu, svakomu polovicom.

Razni prinosi:

Družbi sv. Cirila i Metoda za Istru šalje preko naše uprave gosp. Janko Gregorec iz Buzeta K 64-57, sabrala na predlog gosp. dra. Letića gospodjica Marica Gregorec prigodom oprošne večeri g. Gjura Corrazza c. kr. pristava K 51-11. — U istu svrhu darovali su gg. A. Kalac nadzupnik i M. Kurelić kapelan, oba u Buzetu, po K 5—, g. A. Ošo, iz sv. Ivana K 1— K tomu do dao jeste K 2-40 g. Obereigne za utućenu naravnu kapljicu kod Jakova Dračića.

Sabrago g. Karlo Maroč 2 K 40 h u gostioni g. Bratulića.
 Ukupno danas K 66-91
 Na račun ove god. izkazano 1280-93
 Sveukupno K 1347-89

Djačkomu prip. društvu u Pazinu priposlaje preko naše uprave: Gosp. Karlo Maroč 2 K 40 p. sabrago u gostioni gosp. Bratulića.

Djačkom pripomoćnom društvu u Pazinu prispljeli su tekom mjeseca augusta o. g. slijedeći prinosi:

- A) Utemeljitelji:**
 Filip Ivanšević, trgovac dalma-
 tinskog vina — Trst K 100—
 Dr. Čiković Ljudevit 100—
 Franjo Teran — Tinjan 100—
 Kundić Mate — Opalija, prigodom ženitbe sina Milana 100—
- B) Redoviti:**
 Vinko Zidarić, nadučitelj, Supešar 20—
 Stavelik Franjo, župeupravitelj,
 Korojba 20—
 Stavelik Josipa 10—
- C) Darovi:**
 Matejčić Franjo c. kr. zemalj. školski nadzornik — Trst 40—
 Čisti prihod od priredjene zabave na korist djačkog društva dne 1./X. 1904. u Voloskom . . 241—
 Baš Franjo nadučitelj — Tinjan za izgublenu okladu 5—

Nabrano u skrbljici čiaone — Pazin 2-91
 Kundić Malko — Volosko na uspomen pokojne Marije Maurovic rođj. Mandić 20—
 Mandić Ivan župeupr. — Pazin isto kao gori 5—
 Ivan Mahnić bivši župan — Dolina 20—
 Kazimir-Rade učitelj — Buzet sabranih po J. Flego župniku u Humu na prijateljskom objedu u Buzetu 7—
 Ivan Stranić — Pazin 1—
 Ante Iskra učitelj — Baderna za počastiti uspomena blagopok. Mije Laginje umir. župnika dekana — Kastav 10—
 Plamenitim darovateljem svesrdno se zahvaljuje Odbor

Skladište pokućva

geičke-solkanske
STOLARSKÉ ZADRUŖE
 (prije Antun Geraičov)
TRST

Via di Piazza vecchia 1, pelak cirko Sv. Petra
Tvornica sa strojevnim obratom.
 Pokućstvo izrađuje se samo u pečli izsušenim drvom.
Konkurentnja iskjučena. — Za solidnost se jamči.
 Prodaje se takodjer uz mjesječnu odplatu.
 Zastupstvo u Trstu, Splitu i Aleksandriji.
 Ilustrovani cienici se šalju na zahtjev

Tko hoće dugo živjeti

i veseliti se dobromu zdravlju, mora nastojati svoj želudac vazda u redu držati.

Svaki onaj, koji si je želudac sa težko probavljivom, prevrućom ili prehladnom hranom pokvario ili nahladio, nalazi sigurnu pomoć u

Germanovoj životnoj esenciji,

koja se prolje beztečnosti, slabosti želudca, podrigavanju, žgaravici, smučivanju, glavobolji, vrtoglavici, grčevima, težkom stolu, zlatnom žili najuspješnije upotrebljuje. — Poslje obilnog jela, osobito poslje masne i teško probavljive hrane, odstranjuje ova esencija svaku bol i pribavlja volju za jelo, pri čem u velike doprinosi i okriepiti tijela. Izlučuje pokvarene sokove iz tijela i čisti krv te ima prednost pred drugim sličnim sredstvima, što neškodno i nakon mnogogodišnje uporabe, jerbo sastoji iz najbtranijih bilinskih sokova, te je ugodnog malo gorkog teka, tako da ju i najraznženije osobe, gospodje i djeca rado uzimaju.

Germanova životna esencija, kao pravo pučko i kućno sredstvo neka u nijednoj kući ne manjka, jerbo često — gdje liečničke pomoći blizu nije — kao prvopomoć pomože i od ozbiljne bolesti sačuva. — Kod kupovanja neka se naročito zahtjeva „Germanova životna esencija“ iz **Ijekarne c. kr. orlu u Bjelovaru**, pošto imade još sredstva sa sličnim imenom, ali nijedno nije ovom doraslo. Jedino prava jest u zelenom zamotu sa cijelim tiskanim naslovom: **Ijekarne c. kr. orlu u Bjelovaru** (Hrvatska), kamo se i naručbe dostavljati imadu. — Ciena boćici jest K 1-40 poslom ne izpod 2 boćice. — Za pakovanje 40 para više, razaslije se uz pouzede ili unapred poslanje iznosa.

Naslov neka se točno napiše. — Naputci i prospekti badava.
 Germanovu esenciju mogu trepečemu čovječanstvu najbolje preporučiti, pošto sam se na sebi samomu i na mnogomu župljaninu kojemu bio taj liek, osvjedočio o **Hrvatskom djelovanju** Edmund Medeotti, župnik u Trojstvu, (Hrvatska).

3 potrošeno boće Vaše životne esencije vrlo mi dobro činiše, s toga mi pošaljite još 6 boćice. **Petar Gradinač**, umir. župnik Gradac, Zinzendorfasse.
 Ovim Vam javljam, da sam mnogo vrsti sredstva upotriebio, ali jedno nije kao Germanova esencija djelovala.

Molju, da mi pošaljete 8 boćica Germanove životne esencije, koju ču svima na želidju potučijem najbolje preporučiti. Pošto se mnogo bolje ćutim, nađam se skoromu posvetišnomu zdravljenju. **Apollonija Haberl** u Semriachu kod Peggana (Slajerska).

POZOR!

**BOLESTNOME ZDRAVLJE!
SLABOME JAKOSTI!**

PAKRAČKE KAPLJICE I SLAVONSKA BILJEVINA su danas najobjavljenija dva pučka lijeka, posto ta dva lijeka sigurno djeluju sa najboljim uspjehom, prokriše si put na sve strane svijeta.

PAKRAČKE KAPLJICE

djeluju izvršno kod svih bolesti želudca i crijeva — odstranjuju grčeve i boli želudca, gona vjetrove i čiste krv — pospiješuju probavu, tieraju malo i velike gliste, odstranjuju groznicu i sve druge bolesti od iste dolazće. Liječe sve bolesti jetra i slezeni. Najbolje sredstvo proti bolestim maternice i madrona — toga nestaju manjkati u nijednoj građanskoj ni seljačkoj kući.

Neka svako naruši i adresira:

PETAR JURIŠIĆ ljekarnik

PAKRAČ 5r. 207 (Slavonija)

Cijena je silijedeća i to franko na svaku poštu su:

12 bočica (1 ducet) K 5— 36 (3 duceta) K 12-40
24 bočice (2 ") K 8-80 48 (4 ") " 16—
60 bočica (5 duceta) K 16—

Manje od 12 bočica se ne šalje.

SLAVONSKA BILJEVINA rabi se upravo najboljim uspjehom protiv najstarijem kašlja, prsobolji, promuklosti, irapavosti u grlu, teškom disanju, astmi, probadanju, kataru, odstranjuje gaste aline, te djeluje izvršno kod svih ma i najstarijih prsnih i plućnih bolesti.

Cijena je silijedeća i to franko postavljena na svaku poštu:

2 originalne boce K 3-40 4 originalne boce K 5-80
6 originalnih boce K 8-20

Manje od 2 boce se ne šalje.

Novac se šalje unaprijed ili pouzetcem.

Molim dakle naručiti samo izravno od mene pod adresom

PETAR JURIŠIĆ ljekarnik

PAKRAČ (Slavonija).

Svratište Balkan - Trst

Piazza della Caserma 2. (Narodni Dom)

Trstogradska palača sa 60 modernih uređenih soba.

Restauracija, bečka kuhinja. — Kavana.

3 casa udaljeno od južnog Kolodvora, u blizini centralne pošte.

Električna rasvjeta. Za gostove svratišta posebno uređena restauracija u I. spratu.

Sastajalište stranaca.

Fr. DOLNIČAR, svratištar.

Kava postaje vanredno tečna
pridodate-li joj
Vydrovu žitnu kavu!

5 kg. franko poštom 4 K 50 f.
Uzorak na zahtjev besplatno.

„SIJELO“
za zabavu i pouku — badava.

VIDROVA TVORNIKA ŽITNE KAVE u PRAGU-VIII.

Istarska Posujilnica u Puli.

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadrudnih dielova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član, te plaća od istoga 4 1/2% kamata čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 100 K bez predhodnog otkaza, iznose do 400 K uz otkaz od 8 dana, iznose do 1000 K uz otkaz od 14 dana a tako i veće iznose ako se nije kod uloženja suglasno ustanovio veći ili manji rok za otkaz.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. p. i 3—7 sati po podne; u nedjelju i blagdane osim julija i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u Via Giulia br. 5, prizemno lijevo, gdje se dobivaju pohižte informacije. **Ravnateljstvo.**

Visokom kr. zem. vladom proglašena liekovitom vodom radnicom

APATOVAČKA KISELICA

naravna alkalisko-muriatna-litijaska kiselica, vrlo bogata ugljičnom kiselinom

izvrstno i poput kristala čisto stolno piće.

Glasoviti liečnički autoriteti prepisuju ova kiselica sa najboljim uspjehom kod svih bolesti probavnih organa i grkljaka na protu mizima i reumi, kod želudacnog plućnog, vrisaor i svih drugih kataru, protu hemeroidima (slanog žila), kod boli bubreoga, mjehura, kamencu, leternu bolesti, armatih i nateklih jetara, izgaritice i mnogih drugih bolesti. Frakcija iz vrstale i nenaakrivljivo sredstvo kod spolnih, i mnogih drugih ženskih bolesti.

Analizirane su prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorski savjetnik i kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

Nagrađena na mnogim velikim strukovnim izložbama sa 15 zlatnih medalja.

„Upraviteljstvo vrela Apatovačke kiselice“

ZAGREB; lica broj 17.

Dobiva se u svim ljekarnama, trgovinama mirodija, restauracijama i gostionama.

Svoj k svomu!

Niže potpisani obznanjujem sve svoje p. n. gospodu mušterije, da su prispjele sve vrsti tkanina za

jesen i zimu

za građanska odijela, kao i za velič. gg. svećenike, kao talare, reverende, ogrtače (Überzieher), salonska odijela od raznovrstne crne tkanine najbolje vrsti.

Da svim zahtjevima p. n. mušterija zadovoljiti uzmognem, nabavio sam na raspolaganje uzorke najfinijih inozemnih kao i tuzemnih tkanina, kao i jurnale I. švedske pomodne akademije. Mojim neumornim trudom postigao sam liepu svjedočbu p. n. gg. mušterija, da im ne treba posluživati se kod kojekakvih agenata, pošto ja nabavljam izravno sve što odgovara najkunjim zahtjevima krojačkoga obrta.

Preporučam ujedno potovih odijela, haveloka i ulistera koje držim vazda u zalih.

Cjene umjerene bez bojazni utakmica.

Naručbe na obročna odplaćivanja uz potpuniju jamčevinu izvršavaju se točno i sigurno.

Nadajuć se odriava p. n. gg. mušterija

Marko Zović

krojački obrtnik u Pazinu.

Pčelno - voštene sveće

po kilog: K 4-90, u svakoj težini i duljini, iz pravoga, garantirano pčelnoga voska.

Ušćene sveće iz gorj imenovanog voska, ukrašene u reliefa sa zlatom, vošćenim cvietem itd. kg. po K 8—
Isto ukrašene s odjeljivim cvieticama 9-40
Tamjan lagrima, najfiniji 2-40
Voštene ovitke, bijeli i bojedisani kg. po K 4-90
Isti ukrašeni cvietom i zlatom 8—
Voštene sveće tartu. i austr. sastav 4-40
Sveće i tartu. i talijanski sastav 3—
II. 2-40
Voštene platno za oltare, metar 2—
Sveće za pogrebu na vrlo niskoj cijeni. — Za pravi, čist i vesak jamčim sa 1000 kruna.
Gerstelmovi stonji (dijelji) i vata za vječni luč. — Isto tako, med i plimke (stolni) i navadni, uz vrlo niske cijene.
Preporučam te prečastnosti svećenstvu, p. n. občinstvu najpoznatije.

J. KOPAC, vešćarica u Gorolu.